

Κείμενο

[Οι διαδικτυακές επαφές στο περιβάλλον του Facebook]

Το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγουν **ερευνητικές μελέτες** για τις αναπαραστάσεις της φιλίας στην πραγματική και τη διαδικτυακή ζωή είναι ότι δεν μπορούμε να μιλάμε για φιλία, όταν αναφερόμαστε στα κοινωνικά δίκτυα και συγκεκριμένα στο Facebook. Οι αναπαραστάσεις της φιλίας στην καθημερινή μας πραγματικότητα διαφέρουν **ουσιωδώς** από τις αναπαραστάσεις της «φιλίας» στο Facebook. Οι λόγοι που οδηγούν σ' αυτό το συμπέρασμα αναλύονται παρακάτω.

Συγκεκριμένα, από τις σχέσεις που αναπτύσσονται στο Facebook απουσιάζουν τα βασικά στοιχεία που ορίζουν τις φιλικές σχέσεις στην εκτός δικτύου πραγματικότητα. Το πρώτο βασικό στοιχείο είναι η απουσία ουσιαστικής επικοινωνίας. Η επικοινωνία που αναπτύσσεται στο περιβάλλον του Facebook χαρακτηρίζεται ως «σχολιασμός» και «συμπλήρωμα της εκτός δικτύου επικοινωνίας». Επίσης, οι σχέσεις αυτές χαρακτηρίζονται από την έλλειψη οικειότητας, εμπιστοσύνης, συναισθήματος, ψυχολογικής υποστήριξης και αμοιβαιότητας, στοιχείων τα οποία είναι απαραίτητα για τις φιλικές σχέσεις εκτός δικτύου. Το Facebook αποτελεί ένα απρόσωπο περιβάλλον, όπου η έκφραση βαθύτερων συναισθημάτων καθίσταται αδύνατη, καθώς οτιδήποτε διατυπώνεται βρίσκεται δημόσια εκτεθειμένο. Επιπλέον, η αμφιβολία μεταξύ προσώπου ή **προσωπείου**, δηλαδή η αμφιβολία για την πραγματική ταυτότητα των χρηστών, δεν αφήνει περιθώρια, για να έρθουν δύο άνθρωποι πιο κοντά και να μπορέσουν να αναπτύξουν μια ουσιαστική, φιλική σχέση.

Μία ακόμη αιτία προβληματισμού για τη χρήση του όρου «φιλία» σχετίζεται με το γεγονός ότι οι περισσότεροι παράγοντες που θεωρούνται βασικοί για τη διαμόρφωση φιλικών σχέσεων είναι απόντες από το Facebook. Ο α-τοπικός χαρακτήρας των διαδικτυακών κοινοτήτων δεν επιτρέπει τη φυσική εγγύτητα, η οποία κατά γενική ομολογία είναι απαραίτητο στοιχείο για τη διατήρηση μιας φιλικής σχέσης. Ακόμα και αν μια φιλία είναι δυνατό να διατηρηθεί εξ αποστάσεως, αυτό προϋποθέτει ότι η φυσική συνάντηση των ατόμων έχει προϋπάρξει της απομάκρυνσης και υπάρχει πάντα η προσδοκία της επιστροφής. Το Facebook, όπως και οποιαδήποτε άλλη **διαδικτυακή κοινότητα**, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να αντικαταστήσει την πρόσωπο με πρόσωπο επαφή. Αυτό που μπορεί να κάνει είναι να υποκαταστήσει ως μέσο επικοινωνίας τη φυσική απουσία του άλλου και αυτό είναι ίσως μία από τις σημαντικότερες λειτουργίες του, ιδιαίτερα αν ληφθούν υπόψη οι γρήγοροι ρυθμοί του σύγχρονου τρόπου ζωής.

Μπορούμε, επομένως, να ισχυριστούμε ότι το Facebook δεν είναι ένα περιβάλλον που προσφέρεται για την ανάπτυξη φιλικών σχέσεων, με την έννοια που έως τώρα τους αποδίδαμε στην εκτός διαδικτύου ζωή. Είναι ένα περιβάλλον το οποίο μέσω της κοινωνικής ανταλλαγής μπορεί απλώς να αναπληρώσει την αίσθηση της κοινότητας, αίσθηση που τείνει να εξαφανιστεί μέσα στην **ανωνυμία** των σύγχρονων μεγαλουπόλεων.

Μ. Σαβράμη (2008). *Αναπαραστάσεις της φιλίας στην πραγματική και στη διαδικτυακή ζωή: Η περίπτωση του FaceBook*. Μεταπτυχιακή έρευνα. Πανεπιστήμιο Αθήνας: Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 80 – 100 λέξεις.

(μονάδες 20)

B. (Μονάδες 15)

B1. Για ποιους λόγους η ερευνήτρια θεωρεί ότι το Facebook, όπως και οποιαδήποτε άλλη διαδικτυακή κοινότητα, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να αντικαταστήσει την πρόσωπο με πρόσωπο επαφή; Να γράψετε την απάντησή σας σε μία παράγραφο (60 – 80 λέξεις).

(μονάδες 10)

B2. Να γράψετε έναν πλαγιότιτλο αντίστοιχα για τη δεύτερη (Συγκεκριμένα... φιλική σχέση) και την τρίτη παράγραφο (Μία ακόμη αιτία... τρόπου ζωής) του κειμένου.

(μονάδες 5)

Γ. (Μονάδες 15)

Γ1. Να γράψετε μία πρόταση για καθεμιά από τις ακόλουθες λέξεις/φράσεις του κειμένου (επισημαίνονται και στο κείμενο με **έντονη γραφή**), έτσι ώστε να γίνεται φανερό η σημασία τους: **ερευνητικές μελέτες, ουσιωδώς, προσωπείου, διαδικτυακή κοινότητα, ανωνυμία** (μπορείτε να διαφοροποιήσετε τον

γραμματικό τύπο, δηλαδή την πτώση, τον αριθμό, το γένος, το ρηματικό πρόσωπο, το ρηματικό χρόνο κ.λπ.).

(μονάδες 10)

Γ2. Να εντοπίσετε στο κείμενο πέντε λέξεις/φράσεις που πιστοποιούν τον επιστημονικό του χαρακτήρα.

(μονάδες 5)